

Regionų komiteto rezoliucija 2008 m. pavasario Europos Vadovų Tarybai — Ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija: „Lisabonos paradoksas“

(2008/C 105/07)

Kadangi 2006 m. pavasario Europos Vadovų Taryba paprašė Regionų komiteto, paremiant Partnerystę ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti, 2008 m. vadovų susitikimui parengti suvestinį pranešimą, kuriame būtų įvertintas atnaujintos Lisabonos strategijos poveikis vietos ir regionų lygmeniu ir pateiktos prognozės laikotarpiui nuo 2008 m.

REGIONŲ KOMITETAS

1. **priima** šį prašymą, nes Europos regionai ir miestai atlieka labai svarbų vaidmenį įgyvendinant Lisabonos strategiją. Iš tikrųjų, jie daugiausia nuveikia įgyvendinant inovacijų, mokslinių tyrimų ir švietimo politiką; regionai ir miestai atsakingi už daugiau kaip 66 proc. visų viešųjų investicijų ES; vis daugiau struktūrinių fondų lėšų jie skiria ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslams;

2. **primena**, kad į Lisabonoje priimtą ES Reformų sutartį teritorinė sanglauda įtraukiama kaip trečiasis Europos Sąjungos tikslas (papildant socialinės ir ekonominės sanglaudos tikslus), taigi, teritorinių skirtumų, turinčių įtakos bendram ES ekonomikos konkurencingumui, mažinimas tampa prioritetu, todėl regionų ir miestų vaidmuo yra kaip niekada svarbus;

3. **palankiai vertina** Europos Komisijos visoje Europoje vykdomų ekonomikos reformų strateginę ataskaitą, kurioje įvertinama kiekvienos valstybės narės pažanga ir kiekvienai šaliai pateikiamos jai skirtos preliminaros rekomendacijos, taip pat siūloma iš esmės patvirtinti integruotas gaires ir pritariama naujajai 2008–2010 m. Bendrijos Lisabonos programai. Strateginė ataskaita iš esmės rodo kad Lisabonos strategija pasiteisino, kadangi iškėlė bendrą tikslą padidinti Europos ekonomikos augimą ir sukurti daugiau darbo vietų. RK atkreipia dėmesį į tai, kad jau egzistuoja keletas regionų bendradarbiavimo susivienijimų, kurie savo veikloje remiasi ir Lisabonos strategijoje numatytais tikslais, pavyzdžiui, Inovacijų aljansas — bendradarbiavimo susivienijimas, vienijantis daugiau nei 20 Europos regionų, jau padariusių pažangą inovacijų srityje, o dalis šių regionų jau tenkina Lisabonos kriterijus;

4. tačiau **pabrėžia**, kad ne visos valstybės narės reformų programas įgyvendina reikiamu tempu, todėl norint, kad reformos pajudėtų į priekį, reikia dar nemažai nuveikti;

5. **pritaria** 2006 m. Europos Vadovų Tarybos sprendimui į Partnerystės ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti įgyvendinimo procesą įtraukti Regionų komitetą, pavedant jam pateikti pranešimą apie peržiūrėtos Lisabonos darbotvarkės poveikį vietos ir regionų lygmeniu, ir **prašo** Europos Vadovų Tarybos įgalioti Regionų komitetą reguliariai teikti pranešimus apie Lisabonos strategijos įgyvendinimą ir šio įgyvendinimo poveikį regionams ir smulkesniems administraciniais vienetams;

6. **mano**, kad Lisabonos strategiją įmanoma sėkmingai įgyvendinti tik tuo atveju, jei vietos ir regionų valdžios institucijos bus visapusiškai įtrauktos į sprendimų priėmimo, įgyvendinimo ir priežiūros procesus, ir **kartoja** esąs pasirengęs prisidėti prie Ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos įgyvendinimo vietos lygiu;

7. **yra tvirtai įsitikinęs**, kad Europos konkurencingumui paskatinti ir po 2010 m. reikalinga Europos strategija, kurioje būtų numatyta visoje ES taikytina suderinta ir visaapimanti ekonominių reformų politika. Šios reformos turėtų būti skirtos ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti ir veiksmingiau spręsti globalizacijos keliamas problemas, su kuriomis vis dažniau susiduria visos Europos valdžios pakopos;

8. **siūlo**si padėti Europos Komisijai surengti europinę informacijos kampaniją, kad atkreiptų į šią strategiją dėmesį ir sulauktų jai reikalingos paramos tiek šiandien, tiek ir ateityje;

„Lisabonos paradoksas“ ir atsakomybė už Lisabonos darbotvarkės įgyvendinimą

1. **palankiai vertina** vieną iš esminių atnaujintos Lisabonos strategijos, priimtą 2005 m., naujovių — imtis veiksmų žemiausiu administracinio valdymo lygiu, taip pabrėžiant vietos ir regionų lygmens svarbą;

2. **pastebi**, kad, nors Europos regionai ir miestai dalyvauja įgyvendinant beveik visus Lisabonos strategijoje numatytus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslus, dauguma jų mano, jog ši strategija beveik nepadaeda įgyvendinti šių tikslų;

3. **apgailėstauja** dėl šio „Lisabonos paradokso“ ir **primena**, kad didesnė atsakomybė už ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkės įgyvendinimą, kurios pageidaujama 2005 m. atnaujintoje Lisabonos strategijoje, įmanoma tik tuo atveju, jei įvairūs valdžios lygmenys (ES, nacionalinis, regioninis ir vietos) bendradarbiaus siekdami tikslo;

4. **todėl** ragina skirtingų valdžios lygių institucijas laikytis subsidiarumo principo ir glaudžiau bendradarbiauti, kad politika būtų formuojama nuosekliau, geriau derinant veiksmus ir veiksmingiau, bei, pasitelkiant bendrą ES darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategiją, didinti „pridėtinę vertę“;

Igyvendinimo atotrūkis: regionų ir miestų vieta valdymo cikle

5. **primena**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos labai stengiasi įgyvendinti Lisabonos tikslus, ir daugelis išvelgia galimybę sustiprinti jų vaidmenį įgyvendinimo procese; **atkreipia dėmesį**, kad jų dalyvavimas įgyvendinimo procese dažniausiai vertinamas nepatenkinimai, o tai rodo, jog nepaisant tam tikro padėties pagerėjimo, įgyvendinimo atotrūkis tebėra akivaizdus ir ši problema turi būti sprendžiama ateinančiame valdymo cikle;

6. **rekomenduoja** į Komisijos metines priežiūros ir konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas įtraukti susistemintą informaciją apie visų suinteresuotų subjektų įtraukimą į veiklą;

7. **dar kartą ragina** valstybes nares, atsižvelgiant į savo konstitucines nuostatas, į visus Lisabonos politikos ciklo etapus sistemingiau įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas;

8. **prašo** jį įtraukti į Ekonomikos politikos komiteto Lisabonos metodinę darbo grupę;

9. **rekomenduoja** įpareigoti Eurostatą visus reikalingus statistinius duomenis teikti regionų lygmeniu, nes tai padėtų parengti ir paskelbti struktūruotą Lisabonos strategijos tikslų įgyvendinimo priežiūros ataskaitą;

Sanglaudos politika — Labai svarbi įgyvendinant Ekonomikos augimo ir užimtumo strategiją

10. **mano**, kad Europos sanglaudos politika yra svarbi priemonė, leidžianti Europos regionams ir miestams įgyvendinti Ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją arčiausiai piliečių esančiu lygiu. Sanglaudos politika yra nepaprastai svarbi atsiliekantiems regionams, kadangi padeda didinti konkurencingumą ir užimtumą;

11. **atkreipia dėmesį į tai**, kad lėšų asignavimo reikalavimai naujuoju sanglaudos politikos programavimo laikotarpiu (2007–2013 m.) logiškai ir iš esmės pakeitė regionų ir miestų išlaidų planavimą; didžiausias pokytis — didinamos išlaidos inovacijoms. RK palankiai vertina lėšų asignavimo politiką ir **mano**, kad ji padeda Lisabonos ir Geteborgo strategijas suderinti su svarbiausia sanglaudos politikos užduotimi, ir **tikisi**, kad Komisija, įvertinusi per dabartinį programavimo laikotarpį sukauptą patirtį, pateiks pasiūlymų, kuo sanglaudos politika galėtų būti naudinga ateityje įgyvendinant Lisabonos strategiją;

12. **pritaria** Europos Komisijos nuomonei ⁽¹⁾, kad naujoji sanglaudos politika 2007–2013 m. laikotarpiui sudarė pagrindą strateginiu požiūriu geriau apgalvotam investicijų planavimo metodui, grindžiamam Lisabonos strategija, ir didesnei atsakomybei už strategijos įgyvendinimą vietos lygiu, kadangi valdymas labiau decentralizuojamas ir daugiau įgaliojimų suteikiama partneriams. Vis dėlto **apgailėstauja**, kad Komisija savo

veiklą apriboja, planuodama glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis pasitelkiant jau veikiančias sistemas ir procedūras, skirtas programoms prižiūrėti, vertinti ir koreguoti atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir prioritetus. Komitetas prašytų Komisijos deramai pripažinti, kad regionų ir miestų veikla šioje srityje galėtų būti nepaprastai svarbi;

13. todėl **prašo** sukurti mechanizmus geresniam įvairių politikos formavimo lygių koordinavimui ir tokiu būdu sukurti veiksmingesnę strategiją, kuri būtų skirta visų pakopų valdžios institucijoms siekiant įgyvendinti Lisabonos tikslus vietos ir regionų lygiu. Regionų komitetas, bendradarbiaudamas su nacionalinėmis ir Europos vietos ir regionų valdžios institucijų asociacijomis, yra pasirengęs prisidėti prie šios veiksmų derinimo ir dalyvavimu pagrįstos veiklos;

14. **atkreipia dėmesį į** Europos teritorinio bendradarbiavimo grupių (ETBG) sukurtas galimybes. ETBG, rengdamos konkrečius pasienio regionų bendradarbiavimo projektus ir įgyvendindamos projektus pagal tarptautinio arba regionų bendradarbiavimo programas, suteikia nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijoms galimybę plėtoti glaudesnę teritorinę bendradarbiavimą, kad Lisabonos tikslai atitinkamose vietovėse būtų kuo geriau, nuosekliau ir veiksmingiau įgyvendinami;

15. remdamasis naujosios Lisabonos sutarties teritorinės sanglaudos teisiniu pagrindu **ragina** ES pateikti konkrečias nuostatas ir įgyvendinti atitinkamus veiksmus, kurie atitiktų specifinius atokiausių, salų, kalnų ir pakrančių regionų poreikius;

16. taip pat **mano**, kad atlikus numatytą ES biudžeto peržiūrą gali sustiprėti suvokimas, kad dėl tam tikrų teritorinių poreikių Europos regionų ir miestų problemas išspręsti ir jiems galimybių suteikti galima tik sustiprinus ES sanglaudos politiką po 2013 metų;

17. **primena**, kad reikia ir toliau numatyti ir palengvinti sąlygas struktūrinius fondus horizontaliu būdu derinti su kitomis atitinkamomis Europos finansavimo programomis, pavyzdžiui, su Konkurencingumo ir inovacijų programa, Mokslinių tyrimų septintąja bendrąja programa ir mokymosi visą gyvenimą programomis, kad Europos skiriamos lėšos būtų kiek įmanoma naudingesnės ir padėtų įgyvendinti Lisabonos tikslus;

18. **pabrėžia**, kad itin konkurencingame 21-ajame amžiuje ekonomika turi būti dinamiška visais lygiais: ES, valstybių narių, regionų ir smulkesnių administracinių vienetų, kad visur Europoje rastųsi stabili ir turtinga visuomenė. Komitetas **pripažįsta**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos gali jų teritorijoje esančioms įmonėms sudaryti palankesnes sąlygas ir skatinti jų augimą. Komiteto **manymu**, Europos regionų ateities negalima planuoti remiantis vien konkurencinės dinamikos dėsniais;

⁽¹⁾ Komunikatas „Valstybės narės ir regionai įgyvendina Lisabonos strategiją ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti, pasitelkdami ES sanglaudos politiką 2007–2013“, 2007 11 11, p. 11–12, išvados (Vertėjo pastaba. Komunikato pavadinimo vertimas neoficialus).

Būsimi vietos ir regionų vystymosi politikos prioritetai

19. **ragina** ES ir jos valstybes nares savo vystymosi programose atsižvelgti į regionų ir miestų prioritetus;

20. **mano**, kad Lisabonos programa tikrai gali pasitarnauti atkreipiant dėmesį į ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo

darbotvarkę ir būti naudinga formuojant nacionalinę, regioninę ir vietos politiką;

21. **įpareigoja** Komiteto pirmininką šią rezoliuciją perduoti ES pirmininkaujančiai Slovėnijai ir 2008 m. pavasario Europos Vadovų Tarybai, Europos Komisijai, Europos Parlamentui bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

2008 m. vasario 7 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Luc VAN DEN BRANDE
